

Inleiding

Blaise Pascal (1623-1662), afkomstig uit het Franse Clermont-Ferrand, was een buitengewoon geniale geest en een hartstochtelijk gelovige. Als briljante wis- en natuurkundige deed hij ontdekkingen van wereldformaat. Hij geldt onder andere als de uitvinder van de rekenmachine, de voorloper van onze computers. Hij was ook een succesvol zakenman, die het openbaar vervoer in Frankrijk heeft bedacht. Pascal is echter vooral bekend ge-

bleven vanwege zijn verdediging van het christelijk geloof. In zijn dagen stelde de wetenschap de mens en zijn vermeende grootheid zo centraal, dat hij het centrum werd van alle kennis. Pascal heeft op een onnavolgbaar ontdekkende wijze laten zien wie de mens ten diepste is, in zijn *grandeur* en *misère*, als schepsel in het licht van Gods openbaring. Hij behoorde tot de Rooms-Katholieke Kerk van zijn dagen en vertegenwoordigde daarin de stroming die in navolging van de kerkvader Augustinus de genade

Gods wilde belijden tegen het rationalisme van de verlichte mens. Als representant van de jansenisten van Port-Royal keerde hij zich in scherpzinnige felheid tegen het optimistische mensbeeld van de jezuïeten.

Pascals beroemdste geschrift staat bekend onder de titel *Pensées* (Gedachten). Eigenlijk is het meer een boek in wording dan een afgeronde publicatie. Het bestaat uit de bundeling van zeer diverse met de hand geschreven gedachten en aantekeningen, die men na zijn dood

aantrof. Pascal had alles samen willen voegen tot een apologie om het christelijk geloof te verdedigen tegen de twijfel en het ongeloof van zijn dagen. Zijn gedachten hebben ook nu nog niets aan actualiteit ingeboet. Ze zijn origineel, verrassend en hebben vaak een paradoxaal karakter. De *Pensées* bevatten treffende aforismen en wat uitgebreidere beschouwingen, voortgekomen uit een scherpzinnige waarneming van de *condition humaine*, de situatie van de mens. In het centrum vinden we echter

Jezus Christus, de van God gegeven Middelaar en Heiland, in Wie God en mens samenkomen.

Dit Bijbelse en Christocentrische karakter van de *Gedachten* vinden we vooral op het stukje papier dat men in de zoom van Pascals mantel vond na zijn overlijden. Het is de weergave van een bijzondere geestelijke ervaring in de nacht van 23 op 24 november 1654 en staat bekend als het *Memoriaal* van Pascal. De eerste zes pareltjes uit dit boekje komen uit dit persoonlijk geloofsgetuigenis van Pascal.

Vuur. God van
Abraham, God van
Izaäk, God van Jakob,
niet van filosofen en
van geleerden.
Zekerheid, zekerheid,
gevoel, vreugde, vrede.

God van Jezus Christus.
Deum meum et Deum
veterum. Uw God zal
mijn God zijn. Vergeten
de wereld en alles
buiten God.

